

33 SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ

Metodické vysvětlivky

Obsahem této kapitoly jsou základní údaje o obyvatelstvu z výsledků sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), které se uskutečnilo na základě zákona č. 332/2020 Sb. na celém území České republiky k 26. 3. 2021. Údaje byly zjišťovány podle stavu o půlnoci z pátku 26. března 2021 na sobotu 27. března 2021 (rozhodný okamžik).

Sčítání ze zákona podléhalo (kromě výjimek rovněž stanovených zákonem):

- a) každá fyzická osoba, která měla v rozhodný okamžik na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt nad 90 dnů,
- b) každá fyzická osoba, které byl na území České republiky udělen azyl, doplňková ochrana nebo dočasná ochrana,
- c) každá fyzická osoba, která byla na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna,
- d) každý dům, i neobydlený,
- e) každý byt, i neobydlený.

V souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 o sčítání lidu, domů a bytů jsou výsledky SLDB zpracovány a publikovány **za obvykle bydlící obyvatelstvo/podle místa obvyklého pobytu**.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba převážně pobývá, tráví dobu svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod., a kde je členem konkrétní domácnosti.

Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlícího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium délky pobytu nejméně 12 měsíců, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Pro odvození místa obvyklého pobytu osoby byla určující deklaráce na sčítacím formuláři týkající se faktického bydliště osoby (bez ohledu na místo trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu); vyhodnocovány byly i další informace o faktickém bydlišti rok před sčítáním, údaje o místě trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu, a místě sečení.

Poznámky k tabulkám

Tab. 33-1 Obyvatelstvo podle výsledků sčítání v letech 1970–2021

Údaje ze sčítání v letech 1970 až 2001 jsou za osoby s trvalým pobytem, údaje ze sčítání v letech 2011 a 2021 za osoby s obvyklým pobytem na území České republiky. V letech 2001 až 2021 jsou do dat zahrnuti i cizinci s dlouhodobým pobytem.

Tab. 33-2 až 33-9 Obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí a krajů k 26. 3. 2021

Obyvatelstvo celkem (počet obyvatel) zahrnuje všechny obvykle bydlící obyvatele České republiky.

Obyvatelstvo podle věku a pohlaví – základem zpracování bylo úplné datum narození v porovnání s datem sčítání.

Průměrný věk je aritmetickým průměrem věku všech obyvatel, s přičtením konstanty 0,5 roku, která koriguje údaje o dokončeném věku osoby, z nichž je průměr počítán.

Obyvatelstvo podle rodinného stavu – rozdíl mezi součtem za jednotlivé kategorie rodinného stavu a celkovým počtem představují kromě osob s nezjištěným rodinným stavem také osoby s registrovaným partnerstvím trvajícím a zaniklým.

Rodinný stav je stav de jure, tedy právní manželský stav osoby.

Registrované partnerství je stav de jure, tedy právní stav – registrované partnerství osob stejného pohlaví uzavřené podle zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, anebo dle jiných právních předpisů v zahraničí.

Obyvatelstvo podle národnosti – národností se rozumí příslušnost k národu, národnostní nebo etnické menšině. Pro určení národnosti není rozhodující mateřská řeč ani řeč, kterou respondent převážně používá nebo lépe ovládá. Údaj o národnosti uvedl každý podle svého rozhodnutí. Bylo možné zapsat i dvě národnosti. Vyplnění údaje o národnosti bylo nepovinné. Kategorie „neuveďeno“ zahrnuje osoby, které na otázku zjišťující národnost neodpověděly.

Obyvatelstvo podle náboženské víry – údaj o náboženské víře uvedl každý podle svého rozhodnutí. Vyplnění údaje o náboženské víře bylo nepovinné. Kategorie „neuveďeno“ zahrnuje osoby, které na otázku zjišťující náboženskou víru neodpověděly.

Obyvatelstvo podle státního občanství – údaje zahrnují všechny obvykle bydlící obyvatele České republiky, s jedním i vícenásobným státním občanstvím. Osoby s dvojitým nebo vícenásobným státním občanstvím se zařazují do jednoho státního občanství podle pořadí Česká republika, jiný členský stát EU, jiná země v Evropě, jiná země mimo Evropu.

Cizinci jsou obyvatelé s cizím státním občanstvím bez občanství České republiky.

* * *

Další údaje ze Sčítání lidu, domů a bytů 2021 jsou zveřejňovány na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

– www.scitani.cz